

Siyasi Partilerin Seçim Bildirgeleri ve Bilgi Teknolojileri

Ülkemiz, bugüne değin benzerine tanık olunmayan, farklı, değişik ve ilginç bir seçim süreci yaşadı. Seçimler, ülkenin birçok açıdan karar verme eşiğinde sıkışıp kaldığı, bir şişe ağzından geçmenin her tür sıkıntısının yaşandığı, dünya ve ülke dengelerinin farklılaştığı bir ortamda yapıldı. Birçok siyasi parti baraj korkusuyla meydanlara çıkarken, negatif siyasetin yeni örneklerini sergilediler. Seçmenler belki de ilk kez bu kadar kararsız biçimde olanları izlediler... Korku, seçmen tercihleri üzerine yine salınan “evrensel” bir faktör olarak bu seçimlerde de kullanıldı. Her seçim dönemi öncesi değerlendirme konusu edilen “kararsızların erki”, bu seçimlerde başka bir düzlemde gündeme geldi... Sonuçta 10 milyon seçmen sandığa gitmedi ve parlamentoya iki parti girebildi...

Ülkemizin geleceği açısından bakıldığında bu seçimleri önemli kılan temel etkenler nelerdi? Her seçim döneminde bazı temalar ön plana çıkar. Bu seçimler, ülkenin köklü bir dönüşüm zorunluluğuyla karşı karşıya olduğu bir dönemde gerçekleşti. Değişimle birlikte yaşama refleksi gelişemeyen tüm toplumların yaşadığı sıkıntıyı Türkiye de yaşıyor. Yığılmış sorunların üstesinden gelme, ekonomik ve toplumsal sorunları çağdaş gelişmeler doğrultusunda çözüme, toplumsal gerilimi düşürme, dünya ile hem kendisi kaldığı hem de dünyalı olduğu bir düzlemde bütünleşme konularındaki sıkıntılar, çözümsüzlüğe takılma ve yeğleme yapamama sorunlarıyla sarmalanınca ortaya aydınlık olmayan bir tablo çıkıyor.

Oysa bu kritik eşikte, ülkemizin her biriminde daha açık (saydam), iş ve hizmet üretme süreçlerinde daha verimli, daha demokratik, insanını unutmayan, girişimcisinin önünü açan, devletiyle ve diğer kurumlarıyla yönetilemez olmaktan çıkarılmış bir ülke olması için tüm araçlardan yararlanmak gerekiyor. Tüm bunlar, ülke olarak yeni stratejiler yapmayı, vizyonumuzu oluşturmayı gerektiriyor. Bunu yapmayı yalnızca siyasi partilerin bir işi olarak görmek yerine, kendimizi de bu sürecin bir yerlerine konulamamız gerekiyor. Yoksa nereye varacağı belli olmayan bir gemi gibi okyanusta salınıp durmak kaçınılmaz olacaktır.

Ülkemizin bu eşikte, yeniden yapılanma sürecinde bilgi teknolojilerini de yoğun biçimde kullanması gerekiyor. Ama bilgi teknolojilerini bir moda, bir güncel eğilim olarak da değil, sihirli değnek yaklaşımıyla ve beklentisiyle de değil, yeniden yapılanmanın stratejik araçları olarak kullanmak gerekiyor. Bilgi teknolojileri kuşkusuz birer araç. Ama onlara yalnızca “araç olma” görevi yükleyerek yaklaşmak ise, bizim yüzeyde kalmamıza, derinleşmememize neden oluyor. Bilgi teknolojileri kullanımının, her şeyden önce, yenileştirici (inovasyon özellikli) etkilerinin olması gerekiyor. Kendisi yenileştirici olan bir teknolojiyi, yenilenmiş düşüncelerle kullanmadığımız zaman, sonuç eskisinden farklı olamaz. O nedenle önce düşünsel yenilenmeyi yaşamak, onunla birlikte bu teknolojileri kullanmak gerekir. Yani “ben değişmeyeyim, ama toplumu değiştireyim” demek nasıl abesse, “ben değişmeden bilgi teknolojilerini kullanıp yenilik yapayım” demek de aynı sonuca götürür.

Ülkemizde seçim sürecinde barajı geçmeye aday siyasi partilerin seçim bildirgelerine baktığımızda farklı yaklaşımlarla karşılaşırız. Bilişim, bilgisayar, bilgi, iletişim, bilgi

teknolojileri/iletişim teknolojileri, internet, bilgi toplumu/bilgi çağı, bilgi sistemi, coğrafi bilgi sistemi, e-Devlet/e-Türkiye kavramları açısından bildireleri incelediğimizde, bu kavramların bildirge içinde kaç kez geçtiği aşağıdaki tabloda görülmektedir:

	AK Parti	ANAP	CHP	DSP	DYP	MHP
Bilişim	-	3	1	17	-	1
Bilgisayar	3	2	2	5	2	10
Bilgi	20	13	8	56	-	15
İletişim (Telekomünikasyon)	9	5	7	22	-	14
Bilgi Teknolojileri/Bilişim Teknolojileri	3	6	2	25	-	7
İnternet	3	4	4	19	1	5
Bilgi Toplumu/Bilgi Çağı	3	7	3	26	-	8
Bilgi Sistemi	4	-	-	1	-	4
Coğrafi Bilgi Sistemi	1	-	-	1	-	2
e-Devlet/e-Türkiye	5	1	1	26	1	2

Belki bu kavramların sayı olarak azlığı ya da çokluğu partilerimizin bilgi teknolojilerine bakışı konusunda yeterli yorum yapma olanağı vermeyebilir. Bu kavramların hangi kararlılıkla, inanılmışlıkla ve içselleşmeyle kullanıldığı daha önemli. Ancak yine de hem kamunun hem de yerel yönetimlerin bir stratejik plana göre dönüştürülmesinde bilgi teknolojileri temelli bir modelin benimsenmesi ve bunun tüm açıklığıyla ortaya konması önem kazanmaktadır.

Eğer siyasi partiler bu çerçevede hedefler koyarlarsa, mekansal veriler/bilgiler alanındaki dönüşümleri de bu genel stratejinin bir parçası olarak düzenleyeceklerdir. Oysa şimdi ülkemizde olan, her kurumun kendi içinde ve kendisi için bir şeyler yapması sürecidir. Nasıl ki gecekondü türü yapılaşma kentleşmenin maliyetini artırıyor, her kurumun yanındakinden habersiz bir süreci yürütmeye kalkması da bilgi toplumuna evrilmenin maliyetini yükseltmektedir.

Seçim sonrası parlamentoya giren 2 partimizin seçim bildirelerinden bazı alıntılar, konuya yaklaşımlarını için ipuçları vermektedir:

AKP “Öncelikle AB’nin yeni müktesebatı çerçevesinde telekomünikasyon ve bilgi teknolojileri politikaları belirlenecek”, “Hızla gelişen bilgi ve teknoloji, insan hayatına yeni boyutlar katmaktadır. İletişim araçlarının, uzak coğrafyalarda yaşayan insanlar arasında kurduğu köprülerden akan bilgi, toplumsal kurumları ve siyasal ilkeleri yeniden şekillendirmektedir”, “Küreselleşme ve bilgi toplumuna dönük gelişmeler, geleneksel devlet ve yönetim yaklaşımlarını büyük ölçüde geçersiz hale getirmektedir. Devletin toplum üzerindeki geleneksel kontrol ve müdahalesi azalmakta, yerel ve uluslar üstü düzeylerde çok aktörlü politikalar oluşturulmaktadır”, Kamu kuruluşlarında bilgi ve iletişim teknolojileri azami ölçüde kullanılarak, e-Devlet uygulaması yaygınlaştırılacaktır”, “AK PARTİ, değişen ve yenilenen yönetim yapısıyla, vatandaşlarına kaliteli ve hızlı kamu hizmeti sunabilmek amacıyla, yeni bilgi ve iletişim teknolojileri ile iyi yönetim ilkelerini kullanarak, şeffaf,

bütüncül, eşitlikçi, basit iş süreçlerine sahip bir devlet yapısının halkımıza hizmet vermesini sağlayacaktır”, “Arazi ve Çiftçi Kayıt Sistemi oluşturmaya yönelik çalışmalar tamamlanacak, Coğrafi Bilgi Sistemi, Çiftlik Muhasebe Veri Ağı ve Tarım Bilgi Sistemi geliştirilecektir”

CHP *“Avrupa Birliği'nin ‘6. Çerçeve Program’ ilkeleri esas alınarak, firmaların bilgi üretmesini, bilimsel ve teknolojik gelişmelere yönelerek verimlilik kazanmasını ve sonuçta toplum için katma değer yaratmasını sağlayacağız”, “Bilgi teknolojileri, yazılım, bio-teknoloji, genetik, uzay, yeni malzemeler, savunma sanayii gibi ileri teknoloji sektörlerini ekonominin sürükleyici sektörlerine dönüştürmek için bu sektörlerle tam destek vereceğiz”, “Bilgi Toplumu’na geçişi hızlandıracağız”, “İletişim Ağlarını ve Bilgi Otoyollarını Geliştireceğiz”, “Hızlandırılmış ve yaygınlaştırılmış internet teknolojileri ile e-Avrupa’ya entegrasyon, stratejik tercihimizdir”*

Birer seçim sözü olarak dile getirilen bu yaklaşımların uygulamaya yansımalarını izlemek ilgili herkesin görevi olarak ortada durmaktadır. Ama bilgi teknolojileri alanında yalnızca parlamentoya giren partilerle sınırlı kalınmamalıdır. Siyasal toplum ile sivil toplumun tüm kurumlarının ülke yönetimiyle ilgili olarak, bilgi teknolojileri temelli bir master dönüşüm projesinin hazırlanması sürecinde daha aktif olmaları gerekmektedir. “e-Devlet” kavramı bu süreci niteleyen bir kavram olarak kabul görmektedir. O zaman daha çok kuruluşun e-Devlet’ten aynı şeyi anlaması ve altı doldurulmuş bir kavramın kabul görmesi için çalışılmalıdır.

Normal koşullarda 2004 yılında yapılacak “yerel yönetim seçimleri”ne yönelik olarak da, bugünlerden başlayarak daha fazla adayın seçim bildirgelerine “bilgi teknolojileri”, “coğrafi bilgi sistemi”, “kent bilgi sistemi” gibi kavramları inanarak koymaları için uğraş vermek de, bu alanda faaliyet gösterenlerin önünde bir görev olarak durmaktadır.